

Hlas Huty

Katolícky list farnosti Smolnícka Huta

Ja som hlas volajúceho na púšti:
"Vyrovnajzte cestu Pánovi."
(Jn 1, 23)

Číslo 38 • Ročník 9

Jún 2015

KŇAZSTVO

Vďaka krstu majú všetci veriaci účasť na Kristovom kňazstve. Táto účasť sa volá „spoločné kňazstvo veriacich“. Celá Cirkev je kňazským ľudom. Na jeho základe a v jeho službe jestvuje aj iná účasť na Kristovom poslaní, služobné kňazstvo. Je to účasť služby udelenej sviatostou posvätného stavu, ktorej úlohou je slúžiť v mene a v osobe Krista v spoločensťve.

Služobné kňazstvo sa podstatne líši od spoločného kňazstva veriacich, lebo udeľuje posvätnú moc na službu veriacim. Vysvätení služobníci vykonávajú svoju službu Božiemu ľudu vyučovaním, Božím kultom a pastoraálnou správou. Kňaz je spojivom medzi Kristom a človekom, je vzorom, ako kráčať za Kristom, je cestou, na ktorej sa hmatateľne a oficiálne stretáme s Kristovou láskou, dobrotou, čistotou... Kňaz je darcom vrcholnej Pravdy tým, že nám sprostredkúva život Božích detí...

Sviatosť posvätného stavu (sem patrí sviatosť kňazstva a sviatosť manželstva) sú zamerané na spásu iných. Prispievajú aj k osobnej spásu, ale prostredníctvom služby iným. Keďže kňazi majú svoj podiel na apoštolskom poslaní, Boh im udeľuje milosť byť služobníkmi Ježiša Krista medzi pohanmi vo svätej službe evanjelia, aby sa pohania stali ľúbezou obetou, posvätenou Duchom Svätým. Lebo apoštolským ohlasovaním evanjelia sa zvoláva a zhromažďuje ľud Boží, aby tak všetci, čo patria k tomuto ľudu - keďže ich posvätil Duch Svätý - dávali seba samých „ako živú, svätú a Bohu milú obetu“ (Rim 12,1). Obetnou službou kňazov sa završuje duchovná obeta veriacich v jednote s obetou Krista, ktorá sa ich rukami v mene celej Cirkvi nekrvavým a sviatosťným spôsobom prináša v Eucharistii. Sem smeruje a vyvrcholí kňazská činnosť. Teda cieľom kňazského účinkovania a života je sláva Boha Otca v Kristovi. Kňazi, či sa venujú modlitbe a poklone, alebo hlásajú slovo Božie, či prinášajú eucharistickú obetu a vysluhujú ostatné sviatosti, alebo preukazujú ľuďom iné služby, pričínajú sa tým o väčšiu slávu Božiu a zároveň povznášajú ľudí k Božiemu životu. Toto všetko plynie z veľkonočného tajomstva Kristovho a dovŕši sa slávnym príchodom Krista Pána, keď on sám odovzdá kráľovstvo Bohu a Otcu.

Kňazi, vyvolení spomedzi ľudí a ustanovení za zástupcov ľudí pred Bohom, aby prinášali dary a obety za hriechy, nažívajú s ostatnými ľuďmi ako s bratmi. Veď i Pán Ježiš, Syn Boží, ktorého poslal Otec ako človeka k ľuďom, prebyval medzi nami a chcel sa vo všetkom stať podobným svojim bratom, ale bez hriechu. Jeho príklad nasledovali už svätí Apoštoli. Apoštol Pavol, učiteľ národov „vyvolený hlásať blahozvesť Božiu“ (Rim 1,1) sa osvedčuje, že sa stal „všetkým vo všetkom“ vraviac „a nehladám, čo mne vyhovuje, ale čo osoží mnohým, aby boli spasení.“ (1 Kor 10,33)

Činnosť kňazov si z osobitných dôvodov vyžaduje, aby sa nepripodobnili tomuto svetu; ale zároveň žiada, aby žili na tomto svete medzi ľuďmi, ako dobrí pastieri poznali svoje ovce a usilovali sa priviesť aj tie, ktoré nepatria do tohto ovčince, aby aj oni počúvali hlas Kristov. Aby sa to dalo docieľiť, sú na veľkú pomoc čnosti, ktoré sa právom cenia v ľudskom spolunažívaní, ako je dobrosrdečnosť, úprimnosť, statočnosť, stálosť, vytrvalá starostlivosť o spravodlivosť, zdvorilosť a ostatné čnosti, ktoré odporúča Pavol Apoštol slovami: „Myslite len na to, čo je pravdivé a šlachetné, čo je spravodlivé a čisté, čo je milé a čestné, čo čnostné a chválitebné“ (Flp 4,8).

Pred mnohými rokmi sa pár mužov rozhodlo odpovedať na výzvu „Nasleduj ma!“ Bolo ich dvanásť. Po nich prišli aj ďalší, bolo ich veľmi veľa. O mnohých ani nevieme. Aj dnes sa stáva, že človek odpovedá na Kristove volanie do kňazstva. Je to nádherná úloha, dar života Bohu a človeku. Keď Kristus vyslal Apoštolov, ako jeho vyslal Otec, prostredníctvom týchto Apoštolov spravil účastnými svojho posvätenia a poslania ich nástupcov, biskupov, ktorých úrad služby bol zverený v podriadenom stupni kňazom, aby boli v kňazskom stave spolupracovníkmi biskupského stavu pri riadnom plnení Kristom zvereného apoštolského poslania.

Už od začiatku sa vysvätená služba udeľovala a vykonávala v troch stupňoch: v stupni biskupov, kňazov a diakonov. Slávenie vysviacky biskupov, kňazov a diakonov si svojím významom v živote partiku-

lárnej cirkvi vyžaduje, aby sa na ňom zišiel čo najväčší možný počet veriacich. Všetky tri vysviacky, teda biskupa, kňaza a diakona majú rovnaký priebeh. Slávia sa v rámci liturgie Eucharistie. Udeľovať sviatosť posvätného stavu v jeho troch stupňoch patrí biskupom. Sviatosť posvätného stavu sa udeľuje vkladáním rúk na hlavu svätenca a po ňom nasledujúcou slávnostnou konsekráčnou modlitbou, ktorou sa vyprosujú od Boha vylíatie Ducha Svätého a jeho darov potrebných na jeho službu.

Účinky posvätných vysviacok

Rozmnožuje posväcujúcu milosť (ako pri každej sviatosti živých), ktorá pomáha prijímateľovi vykonávať povinnosti zvereného úradu. Udeľuje sviatosťný charakter – vtlačá do duše nezmazateľný znak. Ten spôsobuje, že sviatosť kňazstva nemožno opakovať a znemožňuje návrat vysväteného do laického stavu. Ostáva diakonom, kňazom alebo biskupom naveky.

Udeľuje sviatosťnú moc, čiže duchovné moci pre svoj úrad: diakon dostáva moc poslúhovať biskupovi a kňazovi pri slávení Eucharistie a ohlasovať Božie Slovo; kňaz získava konsekráčnú moc (premieňať Eucharistiu) a moc odpúšťať hriechy; biskup prijíma moc ordinovať (svätiť).

STANISLAV STOLÁRIK

novovymenovaný rožňavský biskup

Mons. Stanislav Stolárik, novovymenovaný rožňavský biskup, prebral svoj úrad v sobotu 16. mája 2015 o 10:00 h. Do funkcie ho vymenoval 21. marca 2015 Svätý Otec František. Hlava Katolíckej cirkvi v tento deň prijala zrieknutie pastierskeho vedenia Rožňavskej diecézy, ktoré mu predložil Mons. Vladimír Filo podľa normy kán. 401 §1 Kódexu kánonického práva (po dovŕšení 75 roku života).

Slávnosť kánonického prevzatia diecézy a uvedenia do úradu rožňavského diecézneho biskupa sa uskutočnila na slávnosť sv. Jána Nepomuckého, patróna diecézy v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave. Okrem zástupcov cirkvi boli na túto slávnosť pozvaní predstavitelia štátnej správy, samosprávy i spoločenského

života. Mons. Stanislav Stolárik prebral úrad po biskupovi Filovi, ktorý až do prevzatia diecézy jeho nástupcom pastoračne viedol diecézu.

Životopis otca biskupa Stanislava

Stanislav Stolárik sa narodil 27. februára 1955 v Rožňave. V rokoch 1973 - 1978 absolvoval filozoficko-teologické štúdiá na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Kňazskú vysviacku prijal 11. júna 1978 v Dóme sv. Martina v Bratislave za vtedajšiu Košickú diecézu. Pôsobil v Trebišove, Humennom, Prešove, Obišovciach, Čani a Humennom.

V januári 2004 bol menovaný za titulárneho biskupa bariškého a pomocného biskupa Košickej arcidiecézy. Biskupskú vysviacku prijal 20. marca 2004. Následne bol menovaný za generálneho vikára tejže diecézy a predsedu Liturgickej komisie Konferencie biskupov Slovenska. Svätý Otec František ho 21. marca 2015 menoval za diecézneho biskupa Rožňavskej diecézy.

Úlohy a právomoci jednotlivých stupňov kňazstva

Biskup

Dostáva plnosť sviatostí posvätného stavu. V biskupovi je obsiahnutá plnosť kňazstva, plnosť apoštolskej právomoci, pretože biskupi sú nástupcami apoštolov. Vysluhuje všetky sviatosti, sväteniny a náboženské úkony. Biskupi, ako nástupcovia apoštolov a členovia biskupského kolégia, majú účasť na apoštolskej zodpovednosti za celú Cirkev a na poslaní celej Cirkvi pod autoritou rímskeho pápeža, nástupcu svätého Petra.

Kňazi

Sú spojení s biskupmi v kňazskej hodnosti a zároveň od nich závisia pri vykonávaní svojich pastoračných úloh, pretože kňazi sú pomocníkmi biskupa. Sú povolani, aby boli starostlivými spolupracovníkmi biskupov, vytvárajú okolo svojho biskupa presbytérium, ktoré spolu s ním nesie zodpovednosť za partikulárnu cirkev. Sľub poslušnosti, ktorý skladajú biskupovi pri vysviacke a biskupov bozk pokoja na konci liturgie vysviacky znamenajú, že biskup ich pokladá za svojich synov, svojich bratov a svojich priateľov a že oni sú mu zase zaviazaní úctou a poslušnosťou. Od biskupa dostávajú na starosť určité farské spoločenstvo, alebo určitú ekleziálnu službu. Kňaz: vykonáva všetko čo diakon a navyše vysluhuje sviatosť

zmierenia, pomazania chorých, prináša Najsvätejšiu obeť. Birmuje len so splnomocnením. V Latinskej Cirkvi nemôže byť riadnym vysluhovateľom sviatosti birmovania a nemôže udeľovať sviatosť posvätného stavu. Cirkev udeľuje sviatosť posvätného stavu iba pokrsteným mužom, ktorých schopnosti na vykonávanie posvätných služieb boli náležite uznané. Kňazom po dovŕšení 25. roku veku s odstupom aspoň 6 mesiacov od diakonského svätenia. Zodpovednosť a právo povolať niekoho, aby prijal stupne posvätného stavu patrí cirkevnej vrchnosti. V Latinskej cirkvi sa sviatosť posvätného stavu v stupni kňazov (presbyteriát) udeľuje spravidla len kandidátom, ktorí sú ochotní prijať celibát a verejne osvedčia svoju vôľu zachovávať ho z lásky k Božiemu kráľovstvu a k službe ľuďom.

Diakon

Je služobník vysvätený pre služobné úlohy v Cirkvi. Nedostáva služobné kňazstvo, ale vysviacka mu udeľuje dôležité úlohy v službe slova, Božieho kultu, pastoračnej správy a charitatívnej činnosti. Tieto úlohy má plniť pod pastoračnou autoritou svojho biskupa. Diakon krstí, číta pri svätej omši Evanjelium, prednáša homíliu, rozdáva Eucharistiu, posluguje pri slávení Eucharistie, sobáša, pochováva, venuje sa

rôznym charitatívnym službám, predsdá rôznym pobožnostiam, vysluhuje sväteniny. Nemôže svedčať ani slúžiť svätú omšu, nemôže premieňať Eucharistiu, birmovať, vysluhovať sviatosť posvätného stavu a pomazania chorých.

-js-

Dávajúci sa kňaz

Kňaz je muž dávajúci seba samého pre lásku a službu Cirkvi. V cirkevnej hierarchii jeho úradom je úrad služobníka: úrad lásky a služby: „Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.“ (Mk 9, 35) Nasledovaním Krista-služobníka sa stáva kňaz prvým, kto obetuje svoj život, aby sa tak spolu s ním mohli všetci vzdať svojho života pre Boha. V tomto zmysle je kňaz mužom darujúcim sa ostatným a Bohu. Ako? Rozdáva Krista v Eucharistii, rozdáva Krista, keď ohlasuje jeho Slovo, keď navštevuje chorých, tých najubohejších. Kňaz žije z dôvernosti s Ježišom, z osobného vzťahu, ktorý nachádza v modlitbe, vo Sviatosti Oltárnej a tiež vo sviatosti pokánia, v ktorej vyznáva, že je hriešnik, a v ktorej pre seba nachádza Božie milosrdenstvo. Vo všetkom, čím je, a vo všetkom, čo robí, je prítomný Kristus. Je „s ním, skrze neho a v ňom“, aby šíril Božiu lásku, ktorá zachraňuje svet.

Zdania vo farnosti

Púť k Snežnej Panny Márie do Úhornej 2015

Už po tretíkrát sa stretli mladí z Rožňavskej diecézy na prvú sobotu v mesiaci máj na diecéznom pútnickom mieste v Úhornej pri Kaplnke Panny Márie Snežnej. Zároveň v túto prvú májovú sobotu sa koná aj otvorenie fatimských sobôt pre toto pútnické miesto až do vyvrcholenia celodiecéznej púte. Hlavným celebrantom bol dp. dekan Gabriel Rákai a koordinátor pre mladých rožňavskej diecézy dp. Patrik Balázs. Program sa začal modlitbou posvätného ruženca o 10:00 h. Viedli ho mladí ľudia, prevažne birmovanci. Po ňom sa konala slávnostná svätá omša spojená s poklonou Oltárnej sviatosti a požehnaním. Po svätej omši boli naplánované spoločné hry pri kostolíku a opekačka, ale pre nepriaznivé počasie sa urobil náhradný program. Veríme, že mladí ako aj starší odchádzali povzbudení do svojich domovov.

-js-

Sviatok sv. Jozefa Robotníka - 1. máj

Dňa 1. mája 2015 sa v kostole sv. Kataríny Alexandrijskej, konala odpustová slávnosť. Slávnostná sv. omša sa začala o 10.30 hod a správca farnosti CSILic. Jozef Spišák na nej privítal veriacich nielen zo Smolníka, ale aj z okolitých farností. Hlavným celebrantom bol vdp. Lukáč z Mníška nad Hnilcom. Slávnostný sprievod doprevádzali baníci z baníckeho spolku, dobrovoľný hasičský zbor a permoníci.

-red-

Kurz pre organistov a kantorov

V dňoch 5. – 10. júla 2015 sa v priestoroch Katedry hudby Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku uskutoční kurz pre chrámových organistov a kantorov. Kurz budú viesť skúsení a erudovaní cirkevní hudobníci a vysokoškolskí pedagógovia z Katedry hudby PF KU v Ružomberku – Rastislav Adamko, Zuzana Zahradníková, Janka Bednáriková, Miriam Žiarna, Peter Hochel a pozvaní hostia – organisti: David di Fiore (USA), Dávid Postránecký (Česká republika).

V rámci kurzu ponúkame tieto špecializácie:

- 1, hra na organe** – rozdelená na tri skupiny:
 - základy organovej hry pre začiatočníkov,
 - liturgická hra (JKS, LS),
 - organová literatúra;
- 2, dirigovanie zboru;**
- 3, gregoriánsky chorál.**

Okrem týchto špecializácií chceme vytvoriť z účastníkov kurzu spevácky zbor, ktorý bude účinkovať na liturgických sláveniach – každodenných svätých omšiach, ranných chválach a večerách. Zbor bude slúžiť aj ako cvičné teleso pre tých, ktorí si vyberú špecializáciu "dirigovanie zboru". Ponúkame tiež individuálnu hlasovú výchovu. Do programu sú zara-

dené aj tematické prednášky so zameraním na hlasovú výchovu, vedenie zboru a sakrálnu a liturgickú hudbu. V súvislosti so zabezpečením kurzu prosíme záujemcov, aby vyplnili a poslali na uvedenú adresu prihlášku (špeciálny formulár).

Poplatky účastníka za kurz:

- účastnícky poplatok: 50,- € (*Účastnícky poplatok sa hradí pri príchode na kurz.*)
- raňajky: 2,-€/deň
- obed: 3,-€/deň
- večera: vo vlastnej réžii s možnosťou prípravy jedla na ubytovni.
- ubytovanie: 5,- €/noc (*internát, dvojizbová bunka 2 + 3 lôžka s kúpeľňou. Je nutné priniesť si vlastné postelňé prádlo.*)

Prihlášky posielajte do 26. 6. 2015.

- poštou na adresu: Katedra hudby, Pedagogická fakulta KU v Ružomberku
Nám. A. Hlinku 56
034 01 Ružomberok
- mailom na adresy: ZUZANA.ZAHRADNIKOVA@KU.SK; RASTISLAV.ADAMKO@KU.SK

Informácie vám poskytneme aj na tel. č.: Orange – 0918 722110; O2 – 0908 619482

Sv. Ján Nepomucký Patrón Rožňavskej diecézy

Narodený okolo roku 1345 Pomuk pri Plzni
Zomrel 20. marec 1393 Praha

Význam mena Ján:

Boh je milostivý (hebr.)

Atribúty: na moste, prst na ústach, kríž

Patrón Čech, spovedníkov, kňazov, námorníkov, pltníkov, mlynárov, ochranca pred potopou, chorobami jazyka

Sv. Ján Nepomucký sa narodil v Pomuku pri Plzni okolo roku 1345. Jeho otec bol zrejme nemeckého pôvodu. Meno „Nepomucký“ vzniklo nesprávnym čítaním latinskej verzie jeho mena „de Pomuk“. Niekdajšia obec Pomuk sa dnes volá Nepomuk. Ján dostal vzdelanie v kláštore cisterciánov, potom v Žatci v slávnych latinských školách a nakoniec sa dostal aj na univerzitu do Prahy, ktorú práve v tom čase založil cisár Karol IV. V roku 1370 sa Ján stal notárom a pisárom v arcibiskupskej kancelárii. Bol takisto osobným tajomníkom biskupa. V roku 1380 sa stal súčasne aj farárom vo farnosti sv. Havla v Starom meste. V rokoch 1382-1387 študoval kánonické právo v Padove, kde získal doktorát, a potom sa vrátil späť do Prahy. Stal sa kanonikom a generálnym vikárom arcibiskupstva. Mal teda na starosti veľa zodpovedných úloh v Cirkvi. Okrem toho kázaval v chráme sv. Víta a v Týnskom chráme. Bol veľmi zbožný, horlivý a svedomitý.

Pokiaľ bol na tróne cisár Karol IV., boli medzi arcibiskupstvom a cisárskym dvorom veľmi dobré vzťahy. To sa však zmenilo nástupom Karolovho syna Václava IV., ktorý bol korunovaný za českého kráľa už ako dvojročný. Spočiatku sa držal otcovho vzoru, no neskôr sa oddal poľovačkám, zábavám. Okrem toho bol veľmi zlostný a hnevľivý. Robil si záľusk na benediktínske opátstvo v Kralupoch v západných Čechách. Keď ho však nedostal, jeho hnev sa obrátil doslova proti celej Cirkvi v Čechách. Zajal Jána a dvoch ďalších arcibiskupových spolupracovníkov. Arcibiskupa nezajal len kvôli tomu, že ho ochránili jeho zbrojnoši. Ostatných dvoch neskôr prepustil, ale Jána dal natiehať na škrepec, dal ho páliť a mučiť aj iným spôsobom a nakoniec ho v noci dal odvieť a zhodiť z pražského mosta do rieky Vltavy. Stalo sa to 20. marca 1393. Po niekoľkých dňoch jeho telo našli a pochovali v kostole sv. Kríža; neskôr ho preniesli do chrámu sv. Víta.

(Zdroj: zivotopisvyatych.sk)

Legendy o káve a jej účinku

Ku vzniku kávy sa viaže viacero legiend. Vraj arabského šejka Omara, ktorý sa zaoberal lekárstvom, upútal strom, na ktorom rástli krásne voňavé červené plody. Urobil z nich odvar a ponúkol ho svojim pacientom. Ukázalo sa, že po vypití sa mnohým uľavilo, vyzdraveli.

Káva sa ako liek používala v arabskej medicíne už od dávnych čias. Pravlastou kávovníka je provincia Kaffa v Etiópii. Postupne sa káva dostala cez európske prístavy na náš kontinent.

Dlho sa hovorilo, že káva škodí srdcu, ale lekári sa v súčasnosti domnievajú, že rozumné konzumovanie je pre naše srdce neškodné. Novinkou je, že pitie kávy môže pôsobiť aj proti výskytu Parkinsonovej a Alzheimerovej choroby. Najnovšie štúdie švédskych a fínskych vedcov potvrdili, že pitím troch šálok tohto nápoja denne môže poraziť Alzheimerovu chorobu. Káva zabráni rozvoju

demencie asi preto, že obsahuje určité množstvo antioxidantov. Ako vieme, Alzheimerova choroba sa prejavuje stratou pamäti, pacient postupne zostane odkázaný na pomoc druhých. Ohrození ňou sú hlavne ľudia starší ako 65 rokov. Najznámejšou zložkou kávy je kofeín. Práve táto látka ovplyvňuje nervové bunky a pôsobí tiež proti ich zániku. Káva bez kofeínu tento efekt nemá. Vďaka antioxidantom zostáva naše telo v rovnováhe a dokáže sa brániť útokom voľných radikálov, ktoré spôsobujú predčasné starnutie a vznik degeneratívnych a zápalových ochorení.

Na záver: Ako káva pomáha? Pomáha v prevencii vzniku rakoviny, znižuje pravdepodobnosť nádorového ochorenia hrubého čreva, znižuje nebezpečenstvo vzniku cirhózy pečene, pôsobí proti zubnému kazu, znižuje riziko vzniku cukrovky druhého typu. Najkvalitnejšia káva je kolumbijská. Máva dobrú kyslosť a niektoré druhy ľahko orieškovú chuť. E.S.

www.rkcsmolnickahuta.sk
www.rkcsmolnik.sk
www.tkkbs.sk
www.va

Osemsmerovka

Detské okienko

R	P	O	K	L	A	D	A	S	Á	P	S	
E	B	A	T	O	H	Z	B	O	R	O	U	
B	O	H	A	T	S	T	V	O	B	E	N	
Í	R	D	O	B	R	Ý	C	H	I	H	L	A
P	R	I	K	Á	Z	A	N	I	A	Á	R	
B	O	H	S	K	U	T	K	O	V	N	Č	
O	V	T	S	V	O	Ľ	Á	R	K	O	R	

Slová: BER, BOH, BOHÁČ, BOHATSTVO, ELÁN, IHLA, ÍR, KRÁĽOVSTVO, NEBO, POKLAD, POT, PRIKÁZANIA, ROK, SOB, SPÁSA, SUNAR, ZBOR, VOR

Po prečiarknutí daných 18 slov ti ostane 18 písmen, vďaka ktorým zistíš čo potrebuješ, aby si sa dostal do neba.

-sk-

Zanietený kňaz

Kňaz je predovšetkým niekto zanietený pre Boha a pre človeka. Zapálený pre Boha, pretože zažil skúsenosť Kristovej lásky k nemu a chce ju šíriť ďalej. Spoznal, že Ježiš žije aj dnes. Muž, ktorého Boh volá v dnešnej dobe do Kristovho kňazstva, nie je lepší než ostatní. Má celý život na to, aby hlbšie prenikol do tajomstva svojho povolania. Kňaz zapálený pre Boha je rovnako zanietený pre človeka. Mať zapálenie pre človeka znamená usilovať sa o jeho šťastie, pokoj, radosť, nielen pre život na Zemi, ale pre život večný, ktorý nám daroval Kristus. Toto poslanie ho robí pastierom podľa obrazu Krista. Kňaz je zanietený aj pre Cirkev, vo svojom kňazstve sa všetkého vzdáva. Celibát znamená radikálny dar seba samého, až vlastného tela, pre Boha a človeka.

-js-